

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžo/28/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200793
Dátum vydania rozhodnutia: 17.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2014200793.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1. K., 2. X., obaja bytom Štvrť SNP 1001/31, Galanta, prechodne Staré Grunty 211/36, Bratislava, proti žalovanému: Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, P.O. BOX 45, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OLP/3188/2013 zo dňa 18. apríla 2013, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/210/2014-44 zo dňa 5. marca 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/210/2014-44 zo dňa 5. marca 2015 p o t v r d z u j e .

Žalobcom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým unesením Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie z dôvodu, že žalobcovia predmetnú žalobu podali oneskorene a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.2 Žalobcovia návrhom zo dňa 27.10.2014, doručeným krajskému súdu dňa 28.10.2014, sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia prvostupňového správneho organu (Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante) č. 253/2013 Šu zo dňa 11.02.2013, ktorý uznal žalobcov vinnými zo spáchania priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa ust. § 56 ods. 1 písm. k/ zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) tým, že nezabezpečili plnenie povinnosti podrobiť povinnému očkovaniu podľa ust. § 51 ods. 1 písm. d/ zákona č. 355/2007 Z. z. u svojho dieťaťa Jozefa Vátrobu, nar. 06.07.2011, pričom za uvedené konanie im bola postupom podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v spojení § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. uložená pokuta vo výške 300,- €, ktorú boli títo povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do 15 dní odo dňa nadobudnutia

právoplatnosti predmetného rozhodnutia.

1.3 Aj keď žalobcovia nesprávne označili ako žalovaného prvostupňový správny orgán (Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante), a teda neprávne označili aj rozhodnutie, ktorého zákonnosť na základe žaloby žiadajú preskúmať, z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobcovia podali voči uvedenému rozhodnutiu odvolanie, o ktorom bolo zo strany druhostupňového správneho orgánu (Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky; ďalej len „žalovaný“) riadne rozhodnuté. Za napadnuté teda považuje rozhodnutie číslo OLP/3188/2013 zo dňa 18.04.2013, ktorým žalovaný postupom podľa ust. 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zamietol podané odvolanie účastníkov konania (žalobcovia) a prvostupňové rozhodnutie č. 253/2013 Šu zo dňa 11.02.2013 potvrdil. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd má za to, že žaloba smeruje voči druhostupňovému rozhodnutiu č. OLP/3188/2013 zo dňa 18.04.2013, tak ako to predpokladá ust. § 247 ods. 2 v spojení s § 250b ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), pričom nepovažoval za potrebné a súčasne za hospodárne vyzývať žalobcov na odstránenie príslušnej vady, nakoľko dospel k záveru, že žaloba zo dňa 27.10.2014 je podaná oneskorene.

1.4 Ďalej krajský súd poukázal, že z vyžiadaného administratívneho spisu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Galante zistil, že rozhodnutie žalovaného č. OLP/3188/2013 zo dňa 18.04.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.04.2013 (rozhodnutie žalovaného bolo doručené oboj účastníkom správneho konania uložením na pošte), pričom žaloba bola podaná na poštovú prepravu až dňa 27.10.2014, teda po viac ako roku od zákonom prípustnej možnosti, ktorá je v zmysle právnej platnej úpravy najviac dva mesiace od doručenia rozhodnutia.

1.5 Ďalej krajský súd dodal, že o návrhu žalobcov, ktorým sa v zmysle petitu (okrem iného) domáhali, aby krajský súd prikázal uvoľniť finančné prostriedky zadržané súdnym exekútorom na účtoch oboch žalobcov nerozhodoval, nakoľko uvedený návrh nespĺňa zákonné požiadavky v zmysle ust. 244 a nasl. v spojení s ust. 250j ods. 2 a nasl. O.s.p., čím v konečnom dôsledku presahuje rámec pôsobnosti správneho súdnictva.

2.

2.1 Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonom stanovenej lehote odvolanie, doplnené na základe výzvy krajského súdu a uviedli, že rozhodnutie súdu napádajú v plnom rozsahu, rozhodnutie súdu je nesprávne, núti rodičov konať proti svojmu dieťaťu a môže ho ohroziť na zdraví a živote, domáhajú sa zrušenia celého rozhodnutia vrátane poplatkov uvalených na oboch rodičov. Uviedli, že nedovolia ohroziť život ich dieťaťa, majú množstvo príkladov z ich rodiny, príbuzenstva, známych a verejnosti ako očkovanie zdravie a život ohrozilo. Poukázali, že nikto im nedokázal vysvetliť obavu, že očkované deti môžu byť ohrozené nákazou od neočkovaných. Sú názoru, že ak by bolo očkovanie spoľahlivé, nemôžu byť očkované osoby ohrozené neočkovanými.

3.

3.1 Žalovaný sa písomne vyjadril k odvolaniu žalobcov a uviedol, že základným cieľom očkovania je poskytnúť deťom účinnú a bezplatnú prevenciu proti prenosným ochoreniam, ktorým možno práve očkovaním predísť. Kvalite očkovaných látok sa venuje mimoriadna pozornosť, ktorá je pre ich špecifické vlastnosti väčšia než u iných liekov. Poukázal, že túto skutočnosť potvrdil aj Ústavný súd SR vo svojom náleze č. PL ÚS 10/2013-146 zo dňa 10.12.2014, že „avšak účelom a dôsledkom povinnosti podrobiť sa povinnému očkovaniu nie je ukončenie života alebo priama hrozba jeho ukončenia, ale naopak, účelom je život chrániť a predchádzať vzniku a šíreniu prenosných a smrteľných ochorení“.

3.2 Žalovaný zastáva názor, že povinnosť zabezpečiť očkovanie vyplýva priamo zo zákona a to z § 51 ods. 1 písm. d/ zákona č. 355/2007 Z. z., kde sa okrem iného ustanovuje povinnosť podrobiť sa povinnému očkovaniu v spojení s § 51 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z., kde sa ustanovuje, že ak ide o maloletého, zodpovedá za plnenie povinností podľa ods. 1 a 2 zástupca dieťaťa.

3.3 Uvádza, že orgány verejného zdravotníctva sú povinné postupovať v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi tak, ako to vyplýva z § 3 ods. 1 Správneho poriadku.

3.4 Je názoru, že ak by zákon č. 355/2007 Z. z. nechal výkon povinného očkovania na rodičov detí, jeho existencia by bola viac ako diskutabilná, nakoľko ťažisko preventívnej medicíny, ktorým povinné očkovanie je, má zabrániť vzniku a šíreniu nebezpečných, život ohrozujúcich ochorení, by bolo v rukách laickej verejnosti. Lekárom zdôvodnené prípady nevykonania povinného očkovania (trvalá, prechodná kontraindikácia očkovania), ktoré si vyžadujú vysokú odbornosť, by boli tiež degradované na ľubovôľu laickej verejnosti.

3.5 Ďalej citoval z nálezu Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 10/2013-146 zo dňa 10.12.2014, v ktorom okrem iného uvádza, že „Ústavný súd akceptuje stanovisko odborníkov citovaných v tomto náleze, že žiadna medicínska metóda dosiaľ nezachránila toľko životov na celom svete ako očkovanie. Očkovanie je v súčasnosti považované ako za jeden z najdôležitejších nástrojov primárnej prevencie. Vďaka zavedenému a detailne prepracovanému systému povinného očkovania sa v Slovenskej republike vyskytuje len veľmi málo prenosných ochorení, ktoré sú bežné v iných krajinách“. Žalovaný ďalej uvádza, že Ústavný súd v predmetom náleze tiež uviedol, že „Ústavný súd konštatuje, že v prípade právnej úpravy povinného očkovania je samotná povinnosť podrobiť sa povinnému očkovaniu uložená všetkým fyzickým osobám v § 51 ods. 1 písm. d/ zákona č. 355/2007 Z. z., teda zákonom. Podzákonný predpis - Vyhláška upravujúca prevenciu a kontrolu prenosných ochorení - je vydaný na základe zákonného splnomocnenia v § 62 písm. a/ zákona o ochrane, podpore a rozvoja verejného zdravia, na ktoré je dostatočne presné a určité a ústavne akceptovateľným spôsobom splnomocňuje Ministerstvo zdravotníctva na vydanie podzákonného vykonávacieho právneho predpisu v konkrétnej oblasti. Avšak tento podzákonný predpis už neustanovuje povinnosť podrobiť sa povinnému očkovaniu, ale len konkretizuje problematiku upravenú v podstatných rysoch samotným zákonom“.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal odvolím napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 246c ods. 1 vety prvej v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p.

4.2 Podľa § 247 ods. 2 O.s.p., pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

4.3 Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

4.4 Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2).

4.5 Najvyšší súd SR z obsahu pripojeného administratívneho a súdneho spisu mal za preukázané, že rozhodnutie žalovaného č. OPL/3188/2013 zo dňa 18.04.2013 nadobudlo právoplatnosť dňom 23.04.2013 (z čoho vyplýva, že bolo doručené obom účastníkom správneho konania), následná

fotokópia rozhodnutia žalovaného bola žalobcom doručená aj 13.05.2014 na adresu I.. Žalobcovia predmetnú žalobu podali na poštovú prepravu až dňa 27.10.2014, teda po uplynutí zákonnej lehoty na podanie žaloby, ktorá je v zmysle platnej úpravy najviac dva mesiace od doručenia rozhodnutia.

4.6 Na základe uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov odvolací súd konštatuje, že postup a rozhodnutie krajského súdu je v súlade so zákonom a preto napadnuté uznesenie postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

4.7 O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a žalobcom ich náhradu nepriznal, pretože nemali v odvolacom konaní úspech.

4.8 Podľa § 492 ods. 2 zákona NR SR č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

4.9 V tejto veci bolo odvolacie konanie začaté pred 1. júlom 2016, Najvyšší súd SR vo veci postupoval podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.